

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2016. évi június hó 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A szexuális erőszak büntette miatt **vádlott** ellen indult büntető ügyben a Tatabányai Törvényszék 2016. február hó 2. napján kelt 4.B.272/2015/20. számú **ítéletét megváltoztatja**, a vádlott terhére rótt bűncselekményt a Btk.197.§./2/ bekezdés, /3/ bekezdés b./pontja, /4/ bekezdés a./ pontja szerinti folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntettének minősíti.

Ezért 10 /tíz/ év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 /tíz/ év közügyektől eltiltásra **í t é l i**.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A **vádlott** által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban 12.600.- /Tizenkettőezer-hatszáz/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott köteles felhívásra az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Tatabányai Törvényszék a 4.B.272/2015/20.szám alatti ítéletével bűnösnek mondta ki **vádlottat** a Btk. 197.§ /2/ bekezdése szerint minősülő folytatólagosan elkövetett szexuális erőszak büntettében. Ezért 8 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a váddal egyező minősítés és hosszabb tartamú büntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.291/2015/3-I. szám alatti átiratában az ügyészi fellebbezést a minősítés megváltoztatására vonatkozó részében változtatással, egyebekben változatlan tartalommal fenntartotta.

Hivatkozott arra, hogy a törvényszék az eljárási szabályok betartásával valamennyi, az ügy megítélése szempontjából lényeges bizonyítékot tárgyalás anyagává tette. A vádlotti tagadásra tekintettel különös gonddal vizsgálta a sértett szavahihetőségét. E kérdésben elfoglalt álláspontja az egyéb bizonyítékok tükrében is helytálló. Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, indokolási kötelezettségének is eleget tett, ezért a másodfokú eljárásban nem kerülhet sor az ítéletnek a védelmi fellebbezés szerinti megváltoztatására. A fellebbviteli főügyészség a törvényszéknek a cselekmény minősítésével kapcsolatos érvelését azonban nem tudta osztani. Hivatkozott e körben arra, hogy a Btk.197.§ /2/ bekezdésében szabályozott szexuális erőszak büntette kényszerítés hiányában, tehát még a sértett akaratával egyezően, beegyezése ellenére is, önmagában a sértett életkorából adódóan megvalósul. Ebből pedig az következik, hogy az ilyen életkorú sértett akaratát közömbös, nem bír jelentőséggel a bűncselekmény megvalósulása szempontjából, tehát akaratnyilvánítási képtelenségre, mint külön minősítő körülményre hivatkozni nem szükséges. A tényállás tartalmazza, hogy a vádlott a nevelése alatt álló, tizenkettedik életévét be nem töltött sértettel többször közösült. Bizonyította tehát az a két feltétel, amely a szexuális erőszak büntette /4/ bekezdés a/ pontja szerinti minősített esetének megállapítását vonja maga után. Hivatkozott a fellebbviteli főügyészség az átiratban arra is, hogy vádlott által huzamos időn keresztül elkövetett, nagyon sok részcselekményből álló bűncselekmény jelentős tárgyi súlyát mutatja, hogy a sértettnél komoly traumatizáció jeleit tárta fel a szakértői vizsgálat. A vádlott esetében a számos és nyomatékos súlyosító körülmény mellett enyhítő körülményt feltárni nem lehetett, ezért tetтарыыos büntetésként vele szemben a10 éves középmeítéket meghaladó tartalmú szabadságvesztés kiszabása indokolt. Mindezek alapján indítványozta, hogy az ítéltábla **vádlott** cselekményét a Btk. 197.§ /2/ bekezdésében meghatározott, a /3/ bekezdés b/ pontjára figyelemmel a /4/ bekezdés a/pontja szerint minősülő és büntetendő szexuális erőszak büntettének minősítse, és az első fokon kiszabott büntetést emelje fel, egyebekben a jogi indokolás minősítéshez igazodó pontosítását követően az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

Vádlott védője a felmentésre irányuló fellebbezés keretében rámutatott, hogy a védelem álláspontja szerint melyek azok az elemei a tényállásnak, amelyek nem

nyertek ítéleti bizonyossággal bizonyítást. Így érvelt amellett, hogy a cselekmény jellegéből adódóan a személyi bizonyítéki kör rendkívül szűk. Ezeket kellett összevetnie a bíróságnak a közvetett bizonyítékokkal - így különösen az ágyban talált ondómaradvánnyal,- melyek álláspontja szerint jelen ügyben nem alkalmasak a tényállás ekkénti megállapítására. Nem hordoznak több bizonyító erőt mint amit ezzel kapcsolatosan a vádlotti védekezés tartalmaz. Hiányolta a védő azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta kellő alapossággal a nevelő apa és nevelt gyermek közti viszonyt a sértett cselekvőképességének hiányát, elmaradt az arra vonatkozó bizonyítás is, hogy az édesanyjának mennyiben kellett figyelemmel lennie a nevelőapa - nevelt gyermek kapcsolatára. Utalt a védő emellett a vádlott büntetlen előéletére is, amely ugyancsak kétségeket ébreszthet a vádlott büntetőjogi felelősségét illetően.

Vádlott az utolsó szó jogán hivatkozott arra, hogy tévesen tartalmazza az elsőfokú ítélet büntetett előéletét, hiszen korábban pénzbüntetésre ítélve mentesült a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól. A sértett szavahihetőségét illetően amellett érvelt, hogy azt a lakásban lakó tanúk **1. tanú**, illetőleg **2. tanú** is megkérdőjelezték, egyikőjükkel szemben a gyermekkorú sértett szexuálisan kihívó magatartást is tanúsított. Mindezek alapján elsősorban a vádlott felmentését, másodsorban a büntetés jelentős enyhítését kérte.

A fellebbezésekre tekintettel az ítélőtábla a Be. 348. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság részéről a bizonyítási eljárás során nem történt olyan hiba, mulasztás, amely miatt bármely bizonyítékot ki kellett volna rekeszteni a bizonyítéki körből. A törvényszék az eljárása során eleget tett az időszerűségi követelményeknek, a tárgyalás folytonosságára vonatkozó szabályok is érvényesültek. Az eljárás résztvevői szembesülhettek a bizonyítási anyaggal, nem sérültek a védelmi jogok sem. Kk. **sértett** nyomozási bíró előtti kihallgatására törvényesen került sor. A bíró minden ide vonatkozó eljárási szabálynak eleget tett, így a sértetti vallomást a törvényszék törvényesen emelhette be a bizonyítéki körbe. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság valamennyi rendelkezésre álló bizonyíték mérlegelésével állapíthatta meg a tényállást. Ahogy a vád és védelem is hivatkozott rá, az ilyen cselekmények jellegéből adódóan az adott ügyekben jellemzően rendkívül szűk körben állnak rendelkezésre a bizonyítékok. A bizonyítási eljárást elnehezíti az elkövető és a sértett között fennálló hatalmi-függőségi viszony. Jelen ügyben az elsőfokú bíróság ennél kedvezőbb helyzetben volt. Olyan bizonyítási anyagot sikerült feltárni, beszerezni, amelyet logikusan felépítve a mérlegelésben különösebb nehézséget nem igénylő módon a tényállás minden lényeges elemében megállapítható volt. Kiindulási pontként értékelhető volt a lakásba beköltöző **1. tanú** és **2. tanú** azon észlelése, hogy a vádlott és a sértett közt a nevelőapa és nevelt gyermek kapcsolatába nem illő szituációk zajlanak. Az adott

helyzeteket olyan súlyúnak ítélték, mely miatt szükségét érezték, hogy arról a sértett édesanyját is tájékoztassák. Ezt követően került sor az anya és lánya közti beszélgetésre, melynek kezdetén a sértett nemmel válaszolt arra a kérdésre, hogy a nevelőapja tett-e olyat vele, amely túlmutat a nevelőapa és nevelt gyermek kapcsolatán, majd csak később, sírva mesélte el édesanyjának a történeteket. Ezt követően került sor a gyermek nőgyógyászati vizsgálatára, majd a feljelentés megtételére, a sértett nyomozási bíró előtti kihallgatására, szakértői meghallgatására. Ha ezeket a különböző szituációkban más-más személy előtt előadott elmondásait összevetjük a sértettnek, megállapítható, hogy a maga gyermeki világára is tekintettel a történeteket a lényeges elemeit tekintve azonosan adta elő. Vallomásaiban, nyilatkozataiban semmiféle ellentmondás nem volt kimutatható, ami megkérdőjelezhetné szavahihetőségét. Ezt az igazságügyi pszichológus szakértő szakvéleményében is megerősítette, a sértett személyiségjegyeinek teljeskörű feltárását követően. A szakértő a vizsgálat eredményeként arra is szakértői alaposággal tudott nyilatkozni, hogy kk. **sértett** részéről semmiféle, a vádlott irányába vetített kihívó szexualitást érintő viselkedés nem volt kimutatható, s nem merült fel kívülálló harmadik személy szerepe sem. A sértett által elmondottakat kizárólag a vádlott szerepéhez lehetett kötni. A szakértői vélemény megállapításai ekként ugyancsak cáfolták a vádlotti védekezést, mint ahogy a vádlott vonatkozásában elvégzett orvosszakértői vizsgálat eredménye is, mely nem támasztotta alá a vádlottnak a védekezés részeként előterjesztett merevedési zavarára történt hivatkozását sem. A vádlott igazságügyi pszichológus szakértői vizsgálatáról készült szakvéleményben a szakértő **vádlott** vizsgálatát követően a szexualitás terén olyan személyiségszerkezetet tárt fel, amely pontosan illeszthető a sértett által elmondott történésekhez. A bíróságnak a tényállás megállapításához rendelkezésre állt négy tanú vallomása is. **3. tanú** nemcsak arra vonatkozóan tett nyilatkozatot, hogy gyermeke mit mondott el neki a vele történetekről, hanem előadta azt is, - ezzel cáfolva egyben a vádlott védekezését - hogy a vádlott elfogását megelőző egy hónapban **vádlottal** nem közösült. Ezen utóbbi állítását megerősítette **1. tanú** is, akinek ezt a tanú a 2015. március 9-i beszélgetés alakalmával is közölte. **3. tanú** előadta azt is, hogy abban az időben részéről még nem történt meg kislánya szexuális téren történő felvilágosítása, mint ahogy **4. tanú** osztályfőnök tanúvallomásából megállapíthatóan erre az iskolában sem került sor. Ez utóbbi tanú beszámolt arról, is, hogy a vádbeli időben érezhetően megromlott a sértett tanulmányi eredménye, amely a pszichológus szakértő véleménye szerint ilyen korú gyermekeknél nagyon gyakran az őket ért szexuális abúzus következménye. **1. tanú** és **2. tanú** vallomásai ugyancsak a sértetti előadást támasztották alá. Egyező vallomásukban előadták, hogy a lakásba költözést követően milyen, a nevelőapai szerepbe nem illő megnyilvánulásokat tapasztaltak a vádlott részéről a sértett irányába. Nagy szerepe volt a bizonyításban a beszerzett DNS vizsgálatnak is különös tekintettel arra, hogy a vizsgálat eredményeként egyértelműen megállapíthatóan a vádlottól származó ondó és nyálszennyeződést kk. **sértett** két alsóneműjének hüvelynyílásánál valamint a szeméremtájékáról,

szeméremdombi részéről rögzítették. Anya-lánya viszonylatban a vizsgálat nem tudott különbséget tenni, hogy a vádlott alsóneműjéről biztosított ondó és nyálkeverékben kimutatható ismeretlen nő tulajdonság-együttese 3. tanútól, vagy kk. sértettől származhat-e. Erre azonban egyértelmű válasz adható e nélkül is. A fentiek szerint az ondó és nyál maradványokat a sértett két alsóneműjén rögzítették. A vádlott egy olyan eseményről számolt be, amikor állítása szerint élettársával közösült. Ezt az alkalmat a gyanúsított valamint nyomozási bíró előtti 2015. március 10. napján történt kihallgatása alkalmával az ezt megelőző két napban, majd a későbbiekben a genetikai szakértői vizsgálat megállapításainak ismeretében már az őrizetbe vételét megelőző 30 órában határozta meg. Túl azon, hogy ezt a védekezését **3. tanú** az eljárás alatt következetesen cáfolta, a vádlotti védekezés nem ad magyarázatot arra, hogy az élettársával egyetlen alkalommal történt közösülés során hogy kenődhetett át a sértett mindkét vizsgált alsóneműjére, azon belül is az adott helyekre az ondó és nyálmaradvány. Ezeket a körülményeket az elsőfokú bíróság is alaposan körbejárta és ésszerű, logikus gondolkodás mentén utasította vissza a vádlotti védekezést, amely már önmagában is ellentmondó, hiszen **vádlott** részint azzal védekezett, hogy nevelt lánya sérelmére merevedési zavarai miatt sem követhette el a szexuális erőszakot, másrészt állította, hogy élettársával az őrizetbe vételét megelőző 2-1,5 napon belül szexuális aktust folytatott. Összességében megállapítható, hogy minden bizonyíték okszerű, logikus értékelés mellett zárt láncolatot alkotva cáfolja a vádlotti védekezést, az adott tényállásban nem észlelhető a védelem által hivatkozott bizonyítatlanság, bizonytalanság. Az adott bizonyítékok mellett más tényállást, mint amit az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített, megállapítani nem lehet.

A tényállás alapján helyesen vont következtetést a törvényszék a vádlott bűnösségére. Az ítélet tábla osztotta a fellebbviteli főügyészség által a minősítésre vonatkozó módosított indítványt, az ezzel kapcsolatosan kifejtett érveket. Megállapítható, hogy a Komárom-Esztergom Megyei Főügyészség is a Btk.197.§ /4/ bekezdés a/ pontja szerint minősítette az adott cselekményt, a minősítés csak annyiban tért el a fellebbviteli főügyészségi indítványtól, hogy a fenti jogszabályhelyet az /1/ bekezdés b/ pontjára építette rá. A törvényszék ez utóbbi minősülést az indokolás szerint azért nem látta megállapíthatónak, mert a sértett egyes alkalmakkor nevelőapja közeledésekor, a közösüléseket megelőzően vagy az aktus közben, - miután rájött, hogy az adott magatartás nem illeszthető a nevelőapa-gyermek kapcsolatába, - a vádlottat ellökte magától, így álláspontja szerint kk. **sértett** a sérelmére elkövetett bűncselekmény idején nem volt akaratnyilvánításra képtelen állapotban. Adatok nélkül, - erre bizonyítás nem folyt - a fenti következtetés önmagában is helytelen, másrészt a törvényszék nem adott választ arra, hogy ha így is ítélte meg, a korábbi időszakokra eső cselekmények kapcsán a sértett védekezésre, akaratnyilvánításra való képességére nézve miként foglalt állást.

A hogy a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott rá, az adott jogi szabályozásból nem vezethető le, hogy 12 év alatti sértett esetében vizsgálendő a védekezési és akaratnyilvánítási képesség. A jogalkotó az adott szabályozással az életkori sajátosságokat előtérbe helyezve kiemelt védelmet kívánt nyújtani a 12 év alatti sértetteknek, függetlenül az akaratnyilvánítási védekezési képességüktől, a Btk. 197.§ /2/ bekezdésében írt cselekményt az /1/ bekezdéshez képest eleve súlyosabban rendelve büntetni. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a Btk. 197.§ /2/ bekezdésében foglalt cselekmény olyan új, önálló magatartás, amelyre nem építhető további, a Btk. 197.§ /3/ bekezdés b/ és c/ pontjában, valamint /4/ bekezdésben szabályozott minősített eset. Helyes jogértelmezés mellett az ítéletábra álláspontja szerint tényleges erőszak nélkül is megvalósul a /4/ bekezdés a/ pontjában írt súlyosabban minősülő eset, ha az elkövető valamilyen módon a hatalma vagy befolyása alatt álló 12. életévét be nem töltött sértett sérelmére követ el szexuális erőszakot. Jelen esetben ezek a fenti minősítéshez szükséges feltételek teljes egészében adottak voltak.

Erre tekintettel az ítéletábra a törvényszék ítéletét a Be. 372.§ /1/ bekezdése alapján megváltoztatta a vádlott cselekményét a Btk. 197.§ /2/ bekezdés, /3/ bekezdés b/ pontja és a /4/ bekezdés a/ pontja szerint, folytatólágosan, 12. életévét be nem töltött, nevelése alatt álló sértett sérelmére elkövetett szexuális erőszak büntettének minősítette.

A minősülés változásra tekintettel a másodfokú eljárásban új büntetés kiszabása vált szükségessé. A törvény a cselekményt az adott minősülés mellett 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, melynek a büntetés kiszabásánál irányadó középmértéke 10 év. A törvényszék helytállóan számos és komoly jelentőséggel bíró súlyosító körülményt tárt fel, melyre az ítéletábra is figyelemmel volt a büntetés kiszabásakor. Az adott bűncselekmény kategórián belül a legsúlyosabb megítélésű, hosszabb időn át, a sértett nagyfokú traumatizáltságához vezető magatartást megvalósító vádlott esetében az az ítéletábra az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetésnél mindenképpen súlyosabb büntetés alkalmazását látta indokoltnak a vádlottal szemben, azonban a büntetés kiszabás elvei közül előtérbe helyezve a fokozatosság elvét, a szabadságvesztés tartamának meghatározásakor nem ment fölé a középmértéknek, a vádlottat 10 évi, a Btk. 37.§ /3/ bekezdés ad/pontja szerinti fegyházbüntetésre és ehhez igazodóan ugyancsak 10 évi, a Btk. 61.§ /1/ bekezdése szerinti közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. A vádlott ugyan büntetett előéletűnek számít, szabadságelvonással járó büntetésben ez ideig nem részesült. Ilyen körülmények mellett a 10 év tartamú büntetés is igen súlyos joghátrányt jelent, ebben a formájában is alkalmas arra, hogy kellő visszatartó erővel bírjon.

A vádlottat korábban a bíróság pénzbüntetésre ítélte, az ítélet jogerejének napján ekként beállt a mentesülés, azonban ez nem jelenti azt, hogy a nyilvántartásban még mindig szereplő elítélést a bírósági eljárásban nem lehetne figyelembe venni. Ezért

nem találta alaposnak a másodfokú bíróság a vádlott ezzel kapcsolatosan a másodfokú nyilvános ülésen megfogalmazott felvetését.

Az ítélet járulékos rendelkezései törvényesek, ezért az ítélet tábla a törvényszék ítéletét egyebekben a Be.371.§ /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú ítélet kihirdetése óta előzetes letartóztatásban töltött idő beszámítása a Btk. 92. §-án, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 381.§ /1/ bekezdésén alapszik.

Győr, 2016. június 14. napján

Dr.Kovács Tamás sk.	Dr.Takácsné dr.Helyes Klára sk.	Dr.Miklós Mária sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Tatabányai Törvényszék 2016. február hó 2. napján kelt 4.B.272/2015/20. számú ítélete meg nem változtatott részében a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2016. június 14. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó